

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/108/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010592
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010592.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného A. I., nar. XX.XX.XXXX v Z. I., bytom Z. Z. XXX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 22.07.2020, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Fialu a prísediacich Violy Bakošovej a Bernardíny Živčicovej takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného A. I., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 06.05.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného A. I., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 4A) súd zistil, že odsúdený vykonával trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/29/2015 zo dňa 26.03.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/29/2015 zo dňa 21.07.2016 (o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia), pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 08.11.2016 a ktorý administratívne vykonal dňa 08.11.2017.

Následne nastúpil na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov, so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T/98/2015 zo dňa 12.05.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T/98/2015 zo dňa 27.09.2016 (o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia), pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zákona, ktorý administratívne vykonal dňa 26.06.2019.

Následne nastúpil na výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia (pôvodne stredný stupeň), uložený mu rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/63/2018 zo dňa 11.12.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/32/2019 zo dňa 30.04.2019, pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zákona, ktorý má predpokladane po započítaní doby výkonu trestu v inej veci vykonať dňa 26.02.2021.

Vyššie uvedeným rozsudkom krajský súd z dôvodu uloženia súhrnného trestu zároveň zrušil výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/67/2016

zo dňa 24.06.2016 (2 x prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona) a z trestného rozkazu Okresného súdu Žilina sp. zn. OT/16/2016 zo dňa 29.02.2016 (prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona).

Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 15Nt/63/2019 zo dňa 08.01.2020 bol odsúdenému zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody a to jeho preradením z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od dňa 08.07.2020.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 4) ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol, že: „Menovaný je slobodný, má ukončené stredné odborné vzdelanie bez maturity, pôvodným povoláním nastavovač kovoobrábacích strojov, pred výkonom trestu nepracoval. Do výkonu trestu nastúpil predvedením zo slobody do Ústavu na výkon väzby a Ústavu

na výkon trestu odňatia slobody Žilina, kde bol v jeho správaní zaznamenaný jeden nedostatok, kedy poškodil kryt komunikačného zariadenia. Dňa 12.04.2016 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová (ďalej len „ústav Banská Bystrica“), kde začal vykonávať trest v strednom stupni stráženia. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde sa oboznámil s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol zaradený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie k personálu bolo slušné. V kolektíve odsúdených konfliktné situácie zaznamenané neboli. Vyskytli sa však nedostatky, ktoré spočívali v nenastúpení na výdaj stravy, prechovávaní neoznačených tabliet, opakovanom nedodržaní časového rozvrhu dňa a nepovolenom prenášaní stravy z jedálne pre odsúdených. V rámci skupinových foriem zaobchádzania bol zaradený do diskusnej skupiny, na ktorej aktivitách sa zúčastňoval. Vo voľnom čase sledoval televízne vysielanie, počúval rozhlas, zúčastňoval sa vychádzok a spoločne organizovaných podujatí. Do pracovného procesu bol krátko zaradený na pracovisko s dohľadom mimo ústavu, z ktorého bol vyradený z dôvodu premiestnenia do iného ústavu, kde vykonával liečbu. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa pravidelne zapájal

do činností súvisiacich s prevádzkou ústavu a tiež do činností zameraných na udržiavanie čistoty spoločných priestorov. Kontakt udržiaval s matkou a starou matkou prostredníctvom korešpondencie, návštev a telefonovania. Počas výkonu trestu vykonal súdom nariadené ústavné protitoxikomické liečenie v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave

na výkon väzby Leopoldov, kde na liečbe participoval. Vo voľnom čase sledoval televízne vysielanie, počúval rozhlas, čítal dostupnú literatúru, lúštil krížovky. Do pracovného procesu zaradený nebol. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapájal pravidelne, išlo o pomocné práce pri príprave jedál. Kontakt udržiaval prostredníctvom korešpondencie a návštev s matkou a starou matkou. Dňa 08.01.2020 na základe návrhu odsúdeného mu bol rozhodnutím Okresného súdu Trnava zmenený spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“) bol premiestnený dňa 21.01.2020.

Po absolvovaní nástupného oddielu, kde sa oboznámil s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa bol zaradený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v ústave prebehla bez problémov. V dodržiavaní ústavného poriadku sa vyskytol jeden nedostatok, ktorý spočíval v neskorom nastúpení

na početnú previerku stavu odsúdených. V skupine odsúdených konfliktné situácie a vzťahové problémy nevyvoláva. K svojej trestnej činnosti zaujíma kritický postoj. Vo voľnom čase sleduje televízne vysielanie, číta dostupnú literatúru, píše listy, hrá spoločenské hry, zúčastňuje sa vychádzok. Do pracovného procesu je zaradený na pracovisko s dohľadom

v ústave, kde si pracovné povinnosti plní na slabšej úrovni. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája do čistiacich a upratovacích prác v rámci sektoru a jeho okolia. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava prostredníctvom korešpondencie, telefonovania a návštev s primárnou rodinou. Vzťahy v rodine sa javia ako dobré a podporujúce. Po súčasnú dobu bol trikrát disciplinárne odmenený, disciplinárny trest

v súčasnosti nevykazuje. Program zaobchádzania je zameraný predovšetkým na dodržiavanie stanovených interných noriem, kritický postoj k svojej trestnej činnosti, adekvátne riešenie záťažových situácií, zúčastňovanie sa na osвете proti závislostiam, zmysluplné využívanie voľného času, zúčastňovanie sa na spoločne organizovaných podujatiach, čítanie literatúry, písanie listov, športovanie, zapájanie sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a udržiavanie kontaktov s

primárnou rodinou. Bod edukácia sa plní čiastočne vzhľadom na opakované porušenia interných predpisov a právnych noriem. Ostatné body programu zaobchádzania sa plnia. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá

na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania. Rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti, dlhodobá nezamestnanosť, finančné problémy, drogová závislosť, súdom nariadené ochranné liečenie, dysfunkčná rodina. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúčam podmiennečné prepustenie.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 20) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 11-krát súdne trestaný, z toho 9-krát pre trestný čin krádeže. Odsúdený bol tiež v minulosti aj vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý vykonával vo veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. OT/1/2010 (vykonaný dňa 20.01.2011) a vo veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 1T/112/2008 (vykonaný dňa 20.01.2013). Tieto tresty vykonával bezprostredne za sebou.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k zmene.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Myslím si, že ten trest bol adekvátny k tomu, čo som spáchal. Sedím už 53 mesiacov, z toho dva roky som mal podmienku a bol som súdený ešte podľa starého § 138, ktorý sa menil minulého roku 01.08.2019 a dostal som vlastne 36 mesiacov na Krajskom súde v Trenčíne, ale na Okresnom súde Považská Bystrica som dostal 26 mesiacov, pretože pán sudca bol taký lojálny a v podstate si uvedomil, že to, čo som vykonal, že tá výška trestu je adekvátna tomu, čo som spáchal, tých 26 mesiacov, čo mi dal.“ Právom konečného návrhu uviedol, že: „Chcel by som poukázať, že som bol odsúdený za § 212 ods. 4 s poukazom na § 138, ktorý sa počas môjho výkonu trestu zmenil, t. j. že keby som bol súdený teraz, môj trest by nebol taký vysoký.“

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného, a to vzhľadom na závery hodnotenia ústavu a odpis registra trestov.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienené prepustenie podľa ods. 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienenom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmieneným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienené prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmieneného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, ale zároveň sleduje aj aktivitu odsúdeného smerom k vlastnej resocializácii. Ako však súd zistil odsúdený sa počas doby výkonu trestu dopustil viacerých porušení ústavného poriadku. Konkrétne z hodnotenia ústavu vyplynulo, že počas výkonu trestu v ústave Žilina poškodil kryt komunikačného zariadenia, v ústave Banská Bystrica - Kráľová nenastúpil na výdaj stravy, prechovával neoznačené tablety, opakovane nedodržiaval časový rozvrh dňa, nepovolene prenášal stravu z jedálne, v ústave Dubnica nad Váhom neskoro nastúpil

na previerku stavu odsúdených. Súd v tomto uvádza, že len celkom výnimočne a na základe odôvodnených skutkových zistení možno tolerovať vybočenie z inak riadneho dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným. Súd však zistil, že v prípade odsúdeného nejde o ojedinelé prípady porušovania povinností odsúdeného. Na základe týchto skutočností je nepochybné, že odsúdený nepreukazuje polepšenie svojim správaním a plnením povinností vo výkone trestu odňatia slobody.

V spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď u odsúdeného nedošlo k polepšeniu súd zároveň konštatuje aj nesplnenie tretej podmienky, t. j. dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať, že odsúdený bol už celkom 11-krát súdne trestaný, z toho 9-krát pre trestný čin krádeže, pre ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody aj v súčasnosti. V prípade tejto trestnej činnosti tak odsúdený predstavuje špeciálneho recidivistu. Navyše odsúdený už bol v minulosti aj vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdenému tak bola daná viacnásobne možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti. Inými slovami možnosť jeho nápravy je sťažená. Súd dodáva, že sama skutočnosť, že odsúdený už bol v minulosti súdne trestaný nemôže byť jediným dôvodom pre rozhodnutie o zamietnutí jeho návrhu o podmiennečné prepustenie. U odsúdeného sa však vyskytli aj iné skutočnosti, pre ktoré nemožno od neho očakávať, že v podmienkach na slobode povedie riadny život. Súd predovšetkým prihliadol na to, že odsúdený je vo výkone trestu pre majetkovú trestnú činnosť, vo výkone trestu síce pracuje avšak jeho výsledky sú hodnotené ako slabé. U osoby viacnásobne odsúdenej pre trestný čin krádeže by súd očakával razantnejšiu snahu vytvoriť si kvalitatívne vyššie pracovné návyky tak aby mal odsúdený reálnejšiu šancu zaradiť sa do pracovného procesu na slobode a tým predchádzať páchaniu majetkovej trestnej činnosti. Tiež bolo potrebné vziať do úvahy, že odsúdený nebol schopný dôsledne dodržiavať počas doby výkonu trestu ústavný poriadok. Je potom otázka akým spôsobom chce dodržiavať spoločenské normy na slobode, kde navyše bude tak povediac bez „dozoru“. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života na slobode.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

V prípade argumentácie odsúdeného o tom, že novelou Tr. zákona došlo aj k zmene kvalifikácie trestného činu, pre ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody, súd uvádza, že je viazaný dĺžkou trestu určenou v odsudzujúcom rozhodnutí, pričom k „skráteniu“ trestu formou podmiennečného prepustenia je možné iba za splnenia podmienok uvedených v Tr. zákone, ktoré odsúdení nespĺňa.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.